

- створення рекламних оголошень, які містять привабливий заголовок, опис послуги або продукту і заклик до дії (Call to Action);
- можливість обирати бюджет та платіжну систему;
- можливість налаштування параметрів для реклами, щоб вона відображалася перед цільовою аудиторією (географічний і демографічний таргетинг);
- можливість аналізувати та оптимізувати результати реклами (Google Analytics).

Важливу роль у просуванні товарів інтернет-магазину відіграє і маркетинг у соціальних мережах. Соціальні мережі дозволяють створити сторінку або профіль інтернет-магазину, залучити увагу потенційних клієнтів, створюють платформу для активної взаємодії з ними (відповіді на запитання, коментарі, повідомлення, опитування тощо). Важливим аспектом при цьому є рекламні кампанії і спонсоровані дописи, реклама відео. Однією з переваг соціальних мереж у сфері маркетингу є співпраця з інфлюенсерами (відомі, впливові особи, блогери тощо). Досить корисним інструментом може бути «ретаргетинг» – це методика, за допомогою якої можна показувати рекламу конкретним користувачам соціальної мережі, які вже відвідували інтернет-магазин, тобто нагадувати потенційним клієнтам про товари і послуги [5].

Отже, сучасний інтернет-маркетинг й, особливо, SEO-оптимізація, є невід’ємними складовими успішної присутності бізнесу в онлайн-середовищі. Вони охоплюють широкий спектр стратегій, зокрема соціальний медіа-маркетинг, контент-маркетинг, електронну комерцію, платну рекламу тощо. Цілями бізнесу при цьому є:

- залучення й утримання цільової аудиторії;
- збільшення продажів;
- підвищення впізнаваності бренду і покращення користувацького досвіду.

Сучасні технології та інструменти, такі як соціальні мережі, аналітика й автоматизація, допомагають бізнесу ефективно впроваджувати свої стратегії і досягати бажаних результатів на ринку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карагодін Р., Мудрик І. Проблеми аналізу унікальності контенту веб-сайтів у роботі SEO-оптимізатора. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/37552/2/IMST_2021_Karagodin_R-Problems_of_analysis_of_website_161.pdf.
2. Педроса Л. Гнучкі бренди. Ловить клієнтів, стимулюйте зростання та вирізняйтеся на ринку. 2021. 272 с.
3. Роуз Д. Цифровий брендинг. Повне покрокове керівництво зі стратегії, тактики, інструментів та вимірювань. 2020. 256 с.
4. Світвуд А. Маркетингова аналітика. 2019. 152 с.
5. Каплунов Д. Королі соціальних мереж. 2022. 432 с.

ЕФЕКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Хаустова М. Г.

*провідний науковий співробітник НДІ
правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України,
кандидат юридичних наук, доцент Україна*

Головною метою цифровізації виступає досягнення цифрової трансформації існуючих та створенні нових галузей економіки, трансформації усіх сфер життєдіяльності у нові більш сучасні, модернізовані та ефективні. Такий приріст є можливим лише тоді, коли все, що стосується цифровізації, буде інтегровано, зокрема, в національні, регіональні, галузеві стратегії і програми розвитку. В сучасному світі одним з пріоритетних стратегічних завдань та загальнонаціональних пріоритетів розглядається впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та розвиток елементів цифрового суспільства. Цифрові технології, а також пов'язана з ними громадська та людська діяльність утворюють цифрову сферу сучасного соціуму, яка в нинішніх умовах визначає економічний та інноваційний потенціал держави, рівень освіти та людського розвитку, обумовлює соціальний прогрес, ефективність державного управління та здійснення демократичних процедур [1, 179]. Коли настане час повоєнної відбудови України, важливо пам'ятати про декілька принципів. По-перше, Україна має стати повноцінною ліберальною демократією з усіма інституційними запобіжниками демократії. Цю орієнтацію потрібно захищати всередині України, а також це мають робити прихильники України серед розвинених демократій. По-друге, щоб зберегти цю орієнтацію та враховуючи те, що Україна стала центром тяжіння нової холодної війни між демократією та автократією, а отже, форпостом демократичного світу, Україна має стати повноправним членом ЄС після зрозумілого процесу приєднання [2, с. 47,48].

Сучасний геополітичний контекст із вторгненням росії в Україну робить впровадження інноваційних цифрових рішень, технологій та розвитку цифрових інфраструктур, заснованих на цінностях і принципах ЄС, а також зміцнення кібербезпеки ще більш актуальним. Отже, наближення України до Єдиного цифрового ринку ЄС є складовою частиною цифрового безвізу з ЄС.

Так, у вересні 2022 року Україна долучилася до Програми «Цифрова Європа» до 2027 року. Пришвидшенню цифрової трансформації та відновленню економіки України сприятиме подання заявки на фінансування проєктів цифрових глобальних шлюзів Програми ЄС *Connecting Europe Facility* на суму близько 6 млрд євро за наступними напрямками [3]: -високопродуктивний комп'ютинг – 2,2 млрд євро (проєкти щодо обчислення великих масивів даних для рішень у сфері економіки, оборонної промисловості та охорони здоров'я); -штучний інтелект, дані та хмарні послуги – 2,1 млрд євро (проєкти, які створюють продукти на базі штучного інтелекту для полегшення роботи підприємств, держадміністрацій, дослідницьких установ); -використання цифрових технологій в економіці та суспільстві – 1,1 млрд євро (проєкти, які впроваджують цифровізацію у бізнесі, сфері електронного урядування, охорони здоров'я, навколишнього середовища, освіти та культури, технологій Smart City); - цифрові навички – 580 млн євро (проєкти для набуття нових навичок у сфері ІТ); -кібербезпека.

В напрямі подальшої цифровізації та відновлення країни необхідними є розробка та впровадження незалежних *інструментів* моніторингу реалізації програм цифрової трансформації та конкурентоспроможності економіки, наприклад Індекс Цифрової Економіки та Суспільства (DESI), що дозволяє інвесторам та міжнародним партнерам відстежувати прогрес кожної держави-члена ЄС у розбудові цифрової економіки та суспільства [4]. Індекс цифрової економіки та суспільства (DESI) – це зведений індекс, який узагальнює відповідні показники з ефективності цифрових технологій в Європі і відстежує еволюцію держав-членів ЄС в області цифрової конкурентоспроможності [5].

Індекс DESI охоплює п'ять основних областей: зв'язок, людський капітал, використання Інтернету, інтеграція цифрових технологій і цифрові державні послуги [13]. DESI вимірює показники цифрової економіки 27 держав-членів ЄС та ЄС загалом у порівнянні з 19 іншими країнами світу (Австралія, Албанія, Боснія та Герцеговина, Бразилія, Канада, Чилі, Ісландія, Ізраїль, Японія, Мексика, Чорногорія, Північна Македонія, Норвегія, Сербія, Південна Корея, Швейцарія, Туреччина, Великобританія та Сполучені Штати). I-DESI має на меті відобразити та розширити результати Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI) Європейської комісії шляхом пошуку показників, які вимірюють подібні змінні для країн, що не входять до ЄС [6, с. С.51.]. Отже, необхідно замислитися щодо побудови екосистеми DESI в Україні. Цифровізація державних сервісів, бізнесу та доступ до технологій відкривають безліч можливостей. Важливо зрозуміти прогрес держави у цій сфері та покращувати цифровий досвід громадян шляхом запровадження DESI в Україні.

Необхідно підкреслити, що відбудовою країни мають займатися державні органи тієї країни, де вона відбувається, це допомагає створювати досконалі інституції всередині держави. Відновлення держави має базуватися на відбудові економіки, щоб створювати робочі місця та наповнювати бюджети коштами, закладаючи фундамент для подальшого зростання. Проекти відновлення мають відбуватися швидко та починатися якомога раніше. Залучення місцевої влади та громадськості мають вирішальну роль в ефективності відбудови. Використання цифрових інструментів дозволяє боротися з корупцією та ефективніше використовувати ресурси.

Окремий значний вклад у подальше вдосконалення цифровізації в усіх сферах життя в Україні вносить проект «Цифрова трансформація для України» (DT4UA), що підтримується ЄС, триває з листопада 2022 року до квітня 2025 року. Мета проекту – підвищити ефективність та безпеку надання державних послуг та покращити доступ до них громадян і бізнесу в Україні відповідно до вимог ЄС, а також забезпечити швидке реагування на потреби, спричинені війною. Загальний бюджет проекту становить 17 400 000 євро. Виконавцем проекту є Академія електронного урядування з Естонії (EGA). Проект DT4UA базується на досягненнях проектів EGOV4UKRAINE та EU4DigitalUA. З 2016 року ЄС підтримує цифрову трансформацію України із загальним бюджетом понад 51 мільйон євро [6].

Висновки. Отже, Україна повинна розробити власну модель відновлення з використанням кращих підходів, розроблених в межах інших країн після військових конфліктів, стихійних лих та з використанням сучасних цифрових інструментів. Формування відповідної моделі відновлення необхідно визначити з урахуванням позитивних та негативних сторін в міжнародній світовій практиці. Це є необхідним задля того, щоб не допустити в майбутньому настання небажаних для суспільства результатів та наслідків. Саме активне впровадження цифровізації, цифрових інструментів з урахуванням європейського досвіду та напрацювань надасть можливість швидко відновити Україну, та модернізувати не тільки всі її сфери, інфраструктуру але сплотити суспільство навколо цих досягнень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Хаустова М.Г. Державна політика в сфері цифрового розвитку: значення та перспективи. *Економічна безпека: міжнародний та національний рівень*. I Наукова-практична конференція (м. Харків, 27 травня 2022 року). Харків, 2022. С.178-187. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2022/11/conf_27.05.2022.pdf.
2. Милованов Т., Ролан Ж. Повоєнна відбудова та реформи державного управління України. Відбудова України : принципи та політика: монографія. CEPR PRESS. Паризький звіт 1. (С.44-77). URL: https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book_Ukrainian_0.pdf.
3. Україна долучилася до Програми «Цифрова Європа»: що це означає. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/ukraina-doluchilasya-do-programi-tsifrova-evropa-shcho-tse-oznachae>.
4. Огляд заходів щодо цифрової трансформації та відновлення економічного розвитку України в умовах війни. 12.10.2022. НІСД. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-zakhodiv-shchodo-tsyfrovoyi-transformatsiyi-ta-vidnovlennya>.
5. Індекс цифрової економіки та суспільства.(DESI).2020. Червень 2020. URL: <https://eufordigital.eu/uk/library/digital-economy-and-society-index-desi-2020/>.
6. Єфремова К. В. Індекс цифрової економіки та суспільства в Україні як необхідна передумова інтеграції до ЄС. *Актуальні питання розбудови науково-дослідницької інфраструктури у воєнний та повоєнний періоди*: Інтернет-конференція (м. Харків, 28 лютого 2023 року) .Харків,2023. С.49-58. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/conf_28.02.23.pdf.

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ТЕЛЕГРАМ БОТІВ ЯК ЗАСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Хоменко Л. Г.

*кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри
виробничо-інформаційних технологій та БЖД
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г.Короленка*